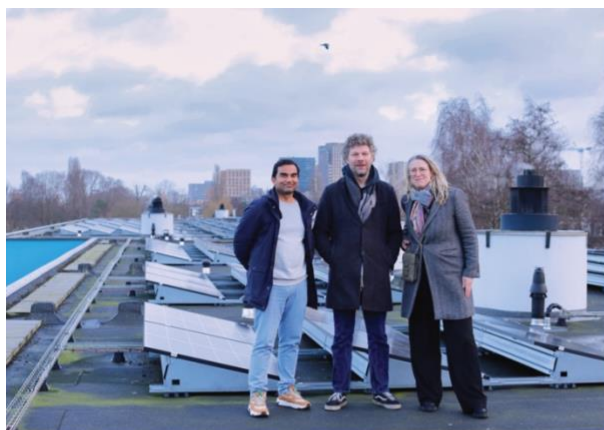

Financieel Jaarverslag 2024

Energiecoöperatie Zuiderlicht

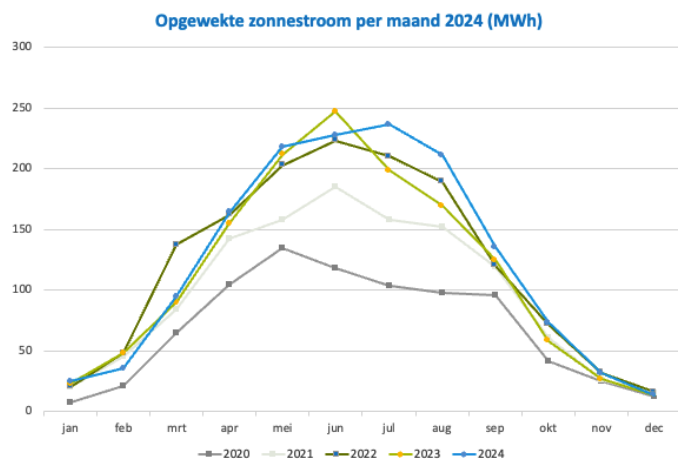
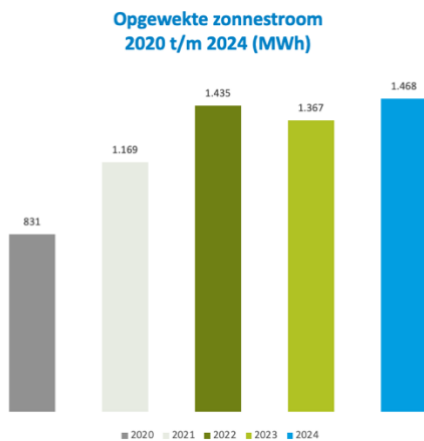

Beste leden, vrienden en partners van Zuiderlicht,

2024 was vooral het jaar waarin we afmaakten waar we eerder aan begonnen waren. We sloten in maart de panelen op VVE Bramzeilhof aan, in mei de panelen op Stadsdeelkantoor Zuidoost, in juli de eerste ruim achthonderd panelen op het Marineterrein en in november de panelen op Stadsdeelkantoor Oost.

Opbrengst 2024

In 2024 wekten we 1.468 MWh aan zonnestroom op.

Het is al vaker gezegd: het jaar 2022 was een boven gemiddeld zonnig jaar. Dat hebben we sindsdien niet meer meegemaakt. Daar kwam bij dat een drie van onze al wat oudere installaties tijdens de meest zonnige maanden in 2024 uitstonden als gevolg van storingen en onderhoud. Dat laatste houdt verband met de strengere eisen van verzekeringsmaatschappijen waardoor we al onze installaties zogenaamd Scope 12 moesten laten keuren. Een aantal installaties stond met name tijdens de zonnige maanden stil. Beheer is geen bijzaak meer, maar iets waar we tegenwoordig vol op inzetten.

Wisselingen

Het jaar 2024 was het jaar waarin we gedeeltelijk met een nieuw team van start gingen. Frank Boon maakte na elf jaar Zuiderlicht de overstap naar de coöperatieve energieleverancier om |nieuwe energie.

We hebben hem uiteraard niet zomaar laten gaan.

Bram Veenvliet die de monitoring van onze projecten deed gaf eveneens het stokje door. Voor hen in de plaats kwamen Wouter de Wijn en Calixte Govaarts: actieve leden die Frank ooit zelf de kneepjes van het vak bijbracht. Wouter coördineert nu alle projecten en Calixte doet inmiddels het beheer en de monitoring. Bestuursleden Igor de Glas en Marije Ebbers maakten plaats voor Maarten ter Horst en Tineke de Vries. Het was dus even hard inwerken en overdragen, maar we zijn weer op volle kracht.

Vergoeding werkteam en jongeren

Voorheen ontvingen de leden van het werkteam van Zuiderlicht twee keer per jaar een vergoeding voor een deel van hun uren, afhankelijk van wat de coöperatie kón vergoeden. Begin 2024 stelde het bestuur voor om dat maandelijks te gaan doen. Het risico voor tijdrovende trajecten en niet gerealiseerde projecten verschoof daarmee van het werkteam naar het bestuur en de coöperatie. Het gaat nog steeds om slechts een deel van het aantal uren die het werkteam maakt. Zuiderlicht hanteert daarvoor een tarief van tussen de 35 en 65 euro per uur.

Het werkteam en het bestuur zetten zich samen in om voldoende financiële middelen te genereren. Het werkteam maakt niet alleen uren voor Zuiderlicht maar ook voor derden die gebruik maken van de expertise en inzet van Zuiderlicht, zoals COOPCentraal, APEC en Gemeente Amsterdam.

Daarnaast trokken we drie jongeren aan die een aantal taken op zich namen. Ze werken via Energiestudent, een uitzendbureau voor studenten die bij willen dragen aan de energietransitie.

Esther Noome hielp ons in 2024 met de organisatie van onze derde projectleiderstraining. Julia Morauw hielp ons met de communicatie. Zij zorgde er onder andere voor dat Zuiderlicht een eigen Insta-account kreeg en ze sprak in Pakhuis de Zwijger in een zaal vol jongeren. Via COOPCentraal begeleidden we Martien Kraakman bij het inventariseren mogelijkheden van sportdaken van de gemeente.

Samenwerking: projectleiderstraining

Samen met Amsterdam Energie, COOPCentraal en de Hogeschool van Amsterdam gaven we voor de derde keer een projectleiderstraining, dit keer voor mensen die actief zijn in de hele Metropoolregio Amsterdam, jong en ouder. De groep was fantastisch, we leerden er zelf ook weer wat van.

Samenwerking: Solar Carports

Al twee jaar werken we samen met Gemeente Amsterdam en andere Amsterdamse coöperaties aan een blauwdruk voor een recyclebare solar carports. De gemeente wees een eerste concrete locatie aan: een parkeerplaats van een sportterrein in de Buiksloterbanne in Noord, naast een gemeentewerf. De gemeente

financiert de onderconstructie en moet daarvoor aanbesteden, de coöperaties financieren en installeren de panelen.

Samenwerking: Amsterdam Wind

Zuiderlicht werkt al jaren, samen met twee andere coöperaties aan coöperatieve windmolens aan de Noorder IJ-plas in Amsterdam-Noord. Hoewel aan alle eisen voor een omgevingsvergunning was voldaan kregen we daarvoor in 2023 geen groen licht van de provincie. De rechtbank gaat nog beoordelen of dat een rechtmatig besluit was. In 2024 verkenden we de mogelijkheden om verder te werken aan de ontwikkeling van één windmolen, waar de gemeente zelf over kan besluiten.

Samenwerking: APEC

Al in 2023 hebben we in nauwe samenwerking met andere coöperaties verder gewerkt aan de oprichting van een koepel van Amsterdamse energiecoöperaties die zich bezighouden met het opwekken en delen van elektriciteit en warmte, en energiebesparing. Gemeente Amsterdam, die de voordelen ziet van verdergaande samenwerking, zorgde voor financiering en een kwartiermaker. In 2024 startten verschillende themagroepen op, op het gebied van zon, wind, warmte, integratie en besparing.

Erkenning energiecoöperaties

Op 4 december 2024 vierden we samen met Gemeente Amsterdam dat Amsterdammers, naast de overheid en marktpartijen, een volwaardige positie kregen in de energietransitie. Zes dagen daarna stemde de Eerste Kamer in met een nieuwe Energiewet. Ook die kent aan zogenaamde energiegemeenschappen juridisch een aparte rol en positie toe. We bestaan. We zijn voor de gemeente én de wet niet meer te verwarren met marktpartijen. We zijn een serieus alternatief, met andere waarden.

Dank

We sluiten af met een daverend dankjewel aan iedereen die zich inzette voor de projecten en de organisatie van Zuiderlicht. We danken onze partners, dakeigenaren en leden en iedereen die gevraagd en ongevraagd en betaald en onbetaald met ons meedenkt en meewerkt. Samen maakten we de hier gepresenteerde resultaten mogelijk. We danken in het bijzonder onze projectleiders: Jan Smolenaars, Luc van den Bergh, Jan-Willem van der Grijp, David van Bezooijen, Herbe van de Merbel, Wouter de Wijn. Onze kascommissie met Jan Smolenaars en Claar Wachter. Radboud Williams die ons adviseert op het gebied van financiën. Marga Sijmonsbergen, die onze boekhouding doet. Esther Hasselaar en Luc van den Bergh die de eindredactie van onze nieuwsbrieven doen. Onze oud-bestuursleden Pauline Westendorp, Igor de Glas en Marije Ebbers die nog steeds actief betrokken zijn. Dave van Dongen die ons projecten helpt realiseren waar geen andere installateur zich aan waagt. We danken ook Job Smolenaars en iedereen die ons hielp om panelen op het Marineterrein te hijsen en te leggen.

Tot slot danken we onze werkbijeen van 2024: Wouter de Wijn, Calixte Govaarts, Jasper Klapwijk, Aukje van Bezeij, en de jonge werkbijeen Julia Morauw, Esther Noome en Martien Kraakman. En nog vele, vele anderen.

Het bestuur van Zuiderlicht: Ronald van Oijen, Sigyn Wichers, Maarten ter Horst, Tineke de Vries en Andrea van de Graaf.

Inhoud

Inhoud 5

Toelichting financieel Jaarverslag 2024 6

Baten en lasten – projecten 6

Baten projecten 7

Lasten projecten 8

Resultaat projecten 9

Baten en lasten – organisatie 10

Baten organisatie 10

Lasten organisatie 11

Resultaat organisatie 12

Baten en lasten – projecten en organisatie 12

Balans – Activa 13

Vaste activa - Zonnepanelen 13

Afschrijvingen 14

Vorderingen en debiteuren 14

Liquide middelen 15

Balans – Passiva 15

Eigen vermogen 15

Langlopende schulden en leningen 16

Kortlopende schulden en leningen 17

Toelichting financieel Jaarverslag 2024

Het financieel jaarverslag bestaat uit de presentatie en toelichting van

- de staat van baten en lasten
- de balans

De staat van baten en lasten laat zien welk financieel resultaat Zuiderlicht in 2024 behaalde: wat kwam binnen en wat gaven we uit. De balans is een momentopname: op 31 december 2024 namen we de schulden en bezittingen van Zuiderlicht op.

Boekhoudkundig bestaat Zuiderlicht uit twee onderdelen: projecten en organisatie. Zo zorgen we ervoor dat we leningen, die leden aan de coöperatie beschikbaar stellen, alleen inzetten voor het ontwikkelen en realiseren van projecten. Leningen gebruiken we dus niet om kosten voor de organisatie te dekken.

Baten en lasten – projecten

STAAT VAN BATEN EN LASTEN	2024	2023	
Baten uit lopende projecten	237.573	207.709	
Baten uit projectontwikkeling	-	37.627	
Baten Projecten	237.573	245.337	A
Verzekeringen en onderhoud	15.657	13.578	
Scope keuringen	13.200	0	
Reservering omvormer	6.883	6.883	
Reservering verplaatsing panelen	1.290	1.290	
Reservering scope	9.600	0	
Bijdrage projecten aan organisatie	17.631	15.513	
Ontwikkelingskosten projecten	26.838	36.107	
Rente op leningen derden	10.875	10.644	
Lasten Projecten	101.974	84.015	B
Afschrijving	121.606	97.590	C
Resultaat projecten voor rente	13.993	63.732	<u>D = A - B - C</u>
Rente op leningen leden	17.979	18.000	E
RESULTAAT PROJECTEN	-3.986	45.732	<u>D - E</u>

Baten projecten

Stimulering Duurzame Energie en Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking

De stroomprijzen in 2024 waren lager dan eind 2022 en 2023, nog wel hoger dan in de jaren daarvoor. We ontvingen daardoor weer meer inkomsten uit SDE (Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie) en SCE (Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking). Beide zijn een subsidie vanuit het Rijk die een minimale opbrengst per opgewekte kWh garandeert en zo de exploitatie van grootschalige duurzame energieprojecten rendabel maakt. Over 2024 ontvingen we aan reguliere betalingen zo'n 9.000 euro aan SDE en SCE. In mei kregen we bovendien 57.000 euro aan compensatie, waar we in 2023 68.000 aan het rijk moesten terugbetalen. Daar hadden we in 2023 al een beetje rekening mee gehouden, waardoor de totale inkomsten SDE/SCE in 2024 38.188 euro bedragen.

Gebruiksvergoedingen

Zuiderlicht streeft al jaren naar zo veel mogelijk lokaal en gelijktijdig gebruik van de door ons opgewekte stroom. Afnemers, meestal de gebruikers van de gebouwen waar de panelen op liggen, betalen aan Zuiderlicht een vergoeding voor het gebruik van de op hun dak opgewekte stroom. De hoogte van de gebruiksvergoedingen varieert, want is afhankelijk van de stroomprijs. Zuiderlicht vraagt niet meer dan nodig om de uit de kosten te komen en rente te betalen over leningen. De inkomsten uit gebruiksvergoedingen bedragen in 2024 156.196 euro.

Verkoop stroom

Sinds de SDE-regeling vervangen is door de *Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking* (SCE), zien we ons vaker verplicht om de door ons opgewekte stroom op het stroomnet te zetten en aan een energieleverancier te verkopen. De stroom van de panelen op de werf aan de Theemsweg en die op het veilinghuis AAG aan de Lekstraat verkopen we aan om|nieuwe energie, een coöperatieve leverancier van groene stroom. De stroom van de panelen op het ROC op Maat in West en die op de Pijnackerstraat verkopen we aan Greenchoice.

Opbrengst uit projecten

De bestaande projecten waren een vol jaar operationeel. Het gaat om de Begraafplaats Buitenveldert; sportverenigingen ASV Arsenal en Joy Jaagpad; middelbare scholen het IJburg College 1, Alasca, de Apollo en het Spinoza Lyceum, een ROC op Maat in West, basisscholen Het Podium, Het Gein, De Zuiderzee, Elzenhagen, de Geert Groote School 2, De Dapper, Laterna Magica en Daltonschool De Meer en gemeentelijke gebouwen aan de Cruquiusweg, de Meernhof, de Theemsweg, de Pijnackerstraat en de Lekstraat.

In de loop van 2024 namen we vier in 2023 gerealiseerde installaties in gebruik: in maart de panelen op VvE Bramzeilhof, in mei de panelen op Stadsloket Zuidoost, in juli de panelen op het Marineterrein en in november de panelen op Stadsloket Oost. Van die projecten ontvingen we dus gedeeltelijk inkomsten.

Inkomsten postcodeeroos

Zuiderlicht maakt voor de zonnepanelen op tennisvereniging Joy, de Geert Groote School en het kinderdagverblijf aan de Meernhof gebruik van de zogenaamde postcodeeroosregeling. Een aantal leden dat in het postcodegebied woont, neemt via Greenchoice de stroom af. Greenchoice brengt bij die leden de Energiebelasting (EB) in mindering. Leden die de stroom afnemen krijgen per kWh een eurocent korting. De rest gaat in de vorm van rente naar leden die mee investeren in de projecten van Zuiderlicht.

Lasten projecten

Exploitatiekosten en reserveringen

Zuiderlicht verzekert projecten tegen onder andere diefstal en productieverlies en we maken wanneer nodig kosten voor onderhoud en reparatie. Ook reserveren we budget voor omvormers, die opgewekte stroom omzetten in te gebruiken stroom. Omvormers zijn eerder aan vervanging toe dan de panelen. Daarnaast reserveren we budget voor het verplaatsen van de zonnepanelen: wanneer we bij aanvang weten dat een dak onverwacht onderhoud nodig heeft.

Bijdrage projecten aan organisatie

Voor het realiseren van projecten zijn een goed lopende organisatie en bijvoorbeeld een website nodig. In het bedrijfsmodel van Zuiderlicht is een jaarlijkse bijdrage van de projecten aan de organisatie opgenomen. Elk project draagt tien euro per kilowattpiek (kWp) per jaar af aan de organisatie. Projecten die we op basis van de Postcoderoos-regeling realiseerden, doen dat niet. Die dragen bij via de vergoeding die we krijgen voor leden die ook klant zijn van Greenchoice.

Zuiderlicht realiseerde tot en met december 2024 in totaal ruim 2 MWp aan opgesteld vermogen. Een mijlpaal. De tot nu toe gerealiseerde projecten dragen 17.631 euro bij aan de organisatie.

Ontwikkelingskosten projecten

Onder ontwikkelingskosten vallen bijvoorbeeld kosten die we maken voor constructieberekeningen, het vestigen van een recht van opstal of het aanvragen van een omgevingsvergunning. Onder ontwikkelingskosten vallen ook uren van Wouter en Calixte. In 2024 maakte Zuiderlicht 27.175 euro aan kosten voor de ontwikkeling en het beheer van de projecten. Dat is minder dan het jaar daarvoor, onder andere omdat we minder projecten realiseerden.

Afschrijving projecten

Zuiderlicht schrijft haar zonnepanelen gedurende vijftien jaar af. De totale afschrijvingskosten over 2024 van de lopende projecten samen bedragen 121.606 euro. Een specificatie van de afschrijvingskosten staat in de toelichting op de balans.

Kosten en reservering Scope 12

Als gevolg van strengere eisen van verzekeringsmaatschappijen moeten we al onze projecten Scope 12 laten keuren. De kosten voor keuringen die we in 2024 lieten doen bedroegen 13.200 euro. Soms verplicht keuring ons om herstelwerkzaamheden te doen. Vanaf nu zullen we die keuringen elke 5 jaar moeten herhalen. Daarom nemen we vanaf nu een jaarlijkse reservering op. In 2024 is de reservering 9.600 euro.

Rentekosten

Voor de financiering van de projecten trekt Zuiderlicht leningen aan van zowel haar leden als van het Duurzaamheidsfonds van de gemeente. Over beide leningen moet Zuiderlicht rente betalen. De hoogte van de rente over de ledenleningen stellen de leden zelf tijdens de ALV vast. Het streven is om tussen de twee en de vijf procent rente uit te keren. Bij 3 procent (zoals in 2023) bedraagt de rentelast over de ledenleningen 17.979 euro.

Zuiderlicht sloot voor de meest projecten een lening af bij het Duurzaamheidsfonds (DHF). We deden dat niet voor de begraafplaats Buitenveldert, Tennisvereniging Joy, basisschool Elzenhagen, het kinderdagverblijf op de Meernhof, het ROC op Maat in West, de Pijnackerstraat en de weespanelen op het Marineterrein. De lening voor het IJburg College 1 losten we in 2023 geheel af. In 2024 sloten we bij het DHF een lening af voor de stadsloketten Oost en Zuidoost. Voor VvE Bramzeilhof ontvingen de lening van het DHF al in 2023.

Leningen Duurzaamheidsfonds

Arsenal	1,99%	2015-07	15 jaar	€ 35.000
IJburg College 1	1,99%	2015-05	15 jaar	€ 100.000
Alasca	1,50%	2017-05	13 jaar	€ 120.000
Alasca (uitbreiding)	1,50%	2018-07	15 jaar	€ 17.000
Apollo School	1,50%	2018-07	13 jaar	€ 46.000
ABSA het Podium	1,50%	2019-03	15 jaar	€ 28.000
ABSA het Gein	1,50%	2019-03	13 jaar	€ 27.000
ABSA de Zuiderzee	1,50%	2019-03	13 jaar	€ 46.000
Geert Groote School 2	1,50%	2019-03	15 jaar	€ 30.000
De Dapper	1,50%	2019-09	11 jaar	€ 35.000
Cruquiusweg	1,50%	2019-10	11 jaar	€ 25.000
Laterna Magica	1,50%	2019-11	11 jaar	€ 48.000
Dalton De Meer	1,50%	2023-01	11 jaar	€ 45.000
Theemsweg	1,50%	2023-05	11 jaar	€ 182.000
Spinoza Lyceum	1,10%	2021-09	13 jaar	€ 127.000
Lekstraat	1,10%	2023-08	13 jaar	€ 34.000
VvE Bramzeilhof	1,10%	2023-08	15 jaar	€ 89.020
Oranje Vrijstaat (sdk Oost)	1,10%	2024-01	16 jaar	€ 74.525
Anton de Kom (sdk Zuid-Oost)	1,10%	2024-02	15 jaar	€ 37.000

Totaal € 1.145.545

Eind december 2024 hadden we 1.145.545 euro aan leningen bij het Duurzaamheidsfonds uitstaan. De rente over de leningen uit 2015 (ASV Arsenal) bedraagt 1,99 procent. De rente over leningen die in 2017 tot 2021 zijn afgesloten, bedraagt 1,5 procent. De rente op leningen aangegaan in en na 2021 bedraagt 1,1 procent. De gecombineerde rentelast over de leningen die Zuiderlicht tot en met 2024 ontving, bedraagt 10.875 euro. Dat is inclusief de 1.020 euro rente die Zuiderlicht zelf ontvangt over de lening die we aan onszelf verstrekken uit vrij besteedbare middelen.

Looptijd

Looptijden verschillen. Het Duurzaamheidsfonds beoordeelt elke aanvraag afzonderlijk. Als het van mening is dat we de lening sneller kunnen terugbetalen, stelt het een kortere looptijd voor.

Resultaat projecten

Uitgaande van een rente van 3 procent over de ontvangen leningen van leden, is er een negatief resultaat van 3.986 euro. Dat negatieve resultaat heeft te maken met de extra Scope 12 kosten. Zonder die kosten was er een positief resultaat van 9.214 euro geweest.

Baten en lasten – organisatie

ORGANISATIE	2024	2023	
Eenmalige lidmaatschappen	57	116	
Samenwerking Greenchoice	10.200	10.400	
Opbrengst sponsoring en subsidie	33.215	3.510	
Rente lening tbv projecten	1.020	916	
Bijdrage projecten aan organisatie	17.631	15.513	
Baten Organisatie	62.123	30.455	A
Ledenwerving	0	1.500	
Website	1.093	1.394	
Ledenadministratie	3.561	3.284	
Financiële administratie	2.758	2.238	
Bankkosten	663	514	
Coöperatiekosten	29.521	40.266	
Lasten Organisatie	37.594	49.196	B
RESULTAAT ORGANISATIE	24.529	-18.741	A - B

Baten organisatie

Lidmaatschappen

In 2024 werden 57 mensen en bedrijven lid van Zuiderlicht en betaalden het eenmalige lidmaatschap van 1 euro.

Bijdrage Greenchoice

Sinds de oprichting van Zuiderlicht in 2013, werken we samen met Greenchoice. Voor iedere klant van Greenchoice die aangeeft de activiteiten van Zuiderlicht te steunen, ontvangt Zuiderlicht 25 euro per aansluiting, per jaar. Over 2024 ontvingen we 10.200 euro.

Sponsoring, subsidie en overige inkomsten

Zuiderlicht leverde opnieuw een bijdrage aan de internationale *Summer Course* van de VU Amsterdam en nam deel aan het programma Amsterdam DOEN. Samen met Gemeente Amsterdam en andere coöperaties werkten we aan een coöperatief model voor solar carports en we voerden werkzaamheden uit voor COOP Centraal. Daarvoor kregen we een vergoeding. Tot slot ontvingen we een substantiële bijdrage van de gemeente Amsterdam voor onze deelname aan APEC (Amsterdams Energie Producerende Coöperaties). Daar heeft met name ons bestuurslid Sigyn Wichers vele uren aan bijgedragen. In totaal ontving Zuiderlicht 33.215 euro.

Rente lening t.b.v. projecten

Voor de investering in nieuwe projecten trekken we leningen aan van leden en het Duurzaamheidsfonds. Voor een aantal project besloten we eigen middelen in te zetten: we verstrekken dan als het ware een lening aan onszelf. Ook daarover rekenen we rente.

Bijdrage projecten aan organisatie

De jaarlijkse bijdrage van projecten aan de organisatie noemden we al als kostenpost voor projecten. In 2024 waren de inkomsten uit lopende projecten 17.631 euro.

Lasten organisatie

De organisatie maakt kosten voor verschillende activiteiten zoals financiële ledenadministratie en communicatie: om nieuwe leden te werven, bestaande leden op de hoogte te houden en positieve verhalen rond de energietransitie te genereren. Ook investeren we in verenigingsactiviteiten, zoals de algemene ledenvergadering en contributie voor het lidmaatschap van de branchevereniging.

Ledenwerving en website

Onder ledenwerving zijn de kosten opgenomen voor het inhuren van bijvoorbeeld een webdesigner voor technische en specialistische onderdelen op de website en webhosting. Ook maken we soms kosten voor aanwezigheid op evenementen en informatiemarkten.

Ledenadministratie

Zuiderlicht maakt gebruik van Econobis, een door en voor energiecoöperaties gemaakte administratieve omgeving. Het geeft leden en ons inzicht in uitstaande leningen en de mogelijkheid om zelf NAW- en bankgegevens actueel te houden. Het jaarlijkse lidmaatschap voor Econobis is afhankelijk van het aantal leden en projecten van de coöperatie. Voor 2024 bedroeg het lidmaatschap 3.333 euro. Als gevolg van het toenemend aantal leden en projecten zullen de kosten voor het lidmaatschap de komende jaren stijgen. De overige kosten hebben betrekking op e-Herkenning, een dienst die nodig is om in te kunnen loggen bij overheidsdiensten.

Financiële administratie

Kosten voor de financiële administratie bestaan voor het grootste deel uit kosten voor de boekhouding en het boekhoudprogramma.

In totaal kostte de financiële administratie Zuiderlicht 2.758 euro. Een meevaller was dat Zuiderlicht over haar spaartegoeden een bedrag van 2.369 euro aan rente ontving, tegenover 674 euro in 2023. Zuiderlicht heeft sinds 2024 naast haar rekening courant en de spaarrekening, een extra spaarrekening voor kapitaal dat langer weggezet kan worden.

Bankkosten

In 2024 bedroegen de bankkosten 663 euro.

Coöperatiekosten

Onder coöperatiekosten vallen met name de uren die met name Aukje en Julia maken voor het versturen van nieuwsbrieven, artikelen, PR, presentaties en communicatie via sociale media. Ze organiseerden bijeenkomsten zoals de ALV, deden de (leden)administratie, stelden het jaarverslag op, etc.

Verder maakte Zuiderlicht kosten voor twee ledenavonden, de laatste met muziek en gastspreker Reint Jan Renes. We zwaaiden Frank Boon uit en we vierden de oplevering van onze zonnepanelen op VvE Bramzeilhof.

Tot slot vallen onder coöperatiekosten een aantal structurele kosten, zoals het lidmaatschap van Energie Samen: de branchevereniging voor energiecoöperaties en de premie voor de bestuursaansprakelijkheidsverzekering.

Het totaal aan coöperatiekosten is 29.521 euro. Dat is minder dan vorig jaar, omdat de kosten voor uren voor project coördinatie en beheer, dus de uren van Wouter en Calixte, naar de projecten zijn overgeheveld.

Resultaat organisatie

Mede dankzij de bijdragen van Amsterdam Doen en APEC sloot de organisatie 2024 af met positief resultaat van 24.529 euro.

Baten en lasten – projecten en organisatie

RESULTAAT ZUIDERLICHT	2024	2023	
Baten projecten	237.573	245.337	
Lasten Projecten	101.974	84.015	
Afschrijving	121.606	97.590	
Rente Leden	17.979	18.000	
Resultaat projecten	-3.986	45.732	A
Baten organisatie	62.123	30.454	
Lasten Organisatie	37.591	49.196	
Resultaat organisatie	24.532	-18.741	B
Bijzondere baten & lasten	-150	-39.885	
betalings- en koersverschillen	-4	-14	
NETTO RESULTAAT ZUIDERLICHT	20.400	-12.881	A + B

Nettoresultaat Zuiderlicht

De bijzondere last van 150 euro betreft een gift van 100 euro en een boete van 50 euro voor een intern vertraagd doorgestuurde en daardoor te laat betaalde rekening.

Wanneer we de resultaten van de projecten en organisatie optellen bij de bijzondere baten, behaalde Zuiderlicht in 2024 een resultaat van 20.400 euro.

Balans – Activa

ACTIVA	2024	2023	
VASTE ACTIVA			
Zonnepanelen	1.817.522,00	1.513.976	
Afschrijving	554.897,00	433.292	
Subtotaal	1.262.625,00	1.080.685	A
VLOTTENDE ACTIVA			
Debiteuren	12.077	23.141	
Nog te ontvangen inkomsten	96.207	11.669	
Projecten in ontwikkeling	102.202	334.429	
Vorderingen en debiteuren	210.487	369.239	B
Obligaties (wind op zee)	1.000	0	
Rekening courant	28.497	883	
Spaarrekening kort	60.000	65.006	
Spaarrekening lang	150.000	0	
COOP spaarrekening kort	58.259	0	
COOP spaarrekening lang	50.000	0	
Liquide middelen subtotaal	347.756	65.889	C
Vlottende activa (liquide middelen)	558.243	435.128	D = B + C
TOTALE ACTIVA	1.820.868	1.515.813	A + D

Vaste activa - Zonnepanelen

In 2024 namen we vier nieuwe installaties in bedrijf. Dat zijn de zonnepanelen op VvE Bramzeilhof, Stadsloket Zuidoost en de tweedehands zonnepanelen op het Marineterrein.

In 2024 legden we zonnepanelen op een VvE aan de Laagte Kadijk. Dat project zullen we in 2025 activeren. De investering die we deden is al wel terug te vinden onder projecten in ontwikkeling, later in dit verslag.

In de voorgaande boekjaren schreven we 433.292 euro af. In 2024 kwam daar nog eens 121.605 euro bij. De afschrijving van de projecten die we in 2024 in gebruik namen, berekenden we over het aantal maanden dat ze actief waren. In totaal schreven we dus 554.897 euro af.

De totale boekwaarde van de geactiveerde projecten die op 31 december 2024 in eigendom en beheer zijn, berekenden we door de aanschafwaarde te verminderen met de afschrijving. De gezamenlijke boekwaarde van alle 26 projecten is 1.262.625 euro.

Afschrijvingen

Project	Aanschafwaarde	Boekwaarde 1 jan	Afschrijving 2024	Boekwaarde 31 dec
Begraafplaats	€ 2.188	€ 790	€ 146	€ 644
Arsenal	€ 43.043	€ 19.130	€ 2.870	€ 16.260
IJburg College 1	€ 118.735	€ 51.452	€ 7.916	€ 43.536
Alasca	€ 178.318	€ 101.047	€ 11.888	€ 89.159
Alasca (uitbreiding)	€ 24.892	€ 15.951	€ 1.622	€ 14.329
Tennisvereniging Joy	€ 7.370	€ 4.445	€ 464	€ 3.981
ABSA Podium	€ 41.291	€ 25.929	€ 2.659	€ 23.270
ABSA Gein	€ 40.858	€ 25.658	€ 2.632	€ 23.026
ABSA Zuiderzee	€ 68.191	€ 43.698	€ 4.444	€ 39.254
Geert Groote School 2	€ 46.188	€ 31.305	€ 3.079	€ 28.226
Apollo	€ 68.729	€ 51.091	€ 4.610	€ 46.481
Cruquiusweg	€ 34.457	€ 25.459	€ 2.297	€ 23.162
STAIJ De Dapper	€ 52.021	€ 38.670	€ 3.489	€ 35.181
STAIJ Laterna Magica	€ 70.662	€ 51.527	€ 4.739	€ 47.788
STAIJ Dalton De Meer	€ 69.639	€ 51.767	€ 4.671	€ 47.096
Theemsweg	€ 270.255	€ 210.503	€ 17.915	€ 192.588
Elzenhagen	€ 33.289	€ 27.177	€ 2.219	€ 24.958
Spinoza Lyceum	€ 195.904	€ 166.515	€ 13.060	€ 153.455
Meernhof	€ 27.192	€ 23.264	€ 1.813	€ 21.451
ROC op Maat West	€ 41.751	€ 37.576	€ 2.783	€ 34.792
Pijnackerstraat	€ 27.951	€ 26.242	€ 1.863	€ 24.379
Lekstraat	€ 51.054	€ 50.486	€ 3.403	€ 47.083
VvE Bramzeilhof	€ 138.429	€ 138.429	€ 7.690	€ 130.739
Oranje Vrijstaat (sdk Oost)	€ 111.904	€ 111.904	€ 3.108	€ 108.795
Anton de Kom (sdk Zuid-Oost)	€ 53.212	€ 53.212	€ 2.365	€ 50.847
Totaal	€ 1.817.523	€ 1.383.227	€ 113.745	€ 1.270.480

Vorderingen en debiteuren

Zuiderlicht heeft bezittingen in de vorm van zonnepanelen, en financiële bezittingen. Daarnaast heeft Zuiderlicht 12.077 euro aan vorderingen tegoed.

Tot slot waren de facturen voor gebruiksvergoedingen over het laatste kwartaal, toen we de balans opmaakten, wel verstuurd, maar nog niet betaald. Dit bedrag aan debiteuren bedraagt 96.207 euro.

Projecten in ontwikkeling

Projecten in ontwikkeling zijn 'Zon op de Sluis' en het tweede deel van de panelen op het Marineterrein. We maakten kosten voor bijvoorbeeld het vestigen van rechten van opstal, constructieonderzoek, opdrachten aan Liander voor de benodigde aansluitingen, omgevingsvergunningen en de facturen van de installateur. De afname met 232.227 is het gevolg van de drie eerdergenoemde projecten die we geactiveerd hebben. Totaal staat er nu nog 102.202 euro.

Liquide middelen

Zuiderlicht beschikt over liquide middelen: de bank- en spaarrekeningen. Het saldo van beide rekeningen samen was op 31 december 239.497 euro. Een beperkt bedrag aan liquide middelen houden we aan om bijvoorbeeld aanbetalingen te kunnen doen of projecten te starten waarvoor we nog geen leningen van leden aantrokken. Daarnaast kunnen we met de liquide middelen leningen terugbetalen aan leden die daarom vragen.

Op twee spaarrekeningen staat een bedrag van in totaal 108.259 euro van het COOP fonds. Die gelden behoren niet aan Zuiderlicht. Zuiderlicht verzorgt de administratie van het fonds.

Balans – Passiva

	2024	2023	
Kapitaal	113.227	106.555	
Winst lopend boekjaar	20.400	-12.882	
Reservering omvormers	41.701	35.635	
Reservering verplaatsing installatie	7.450	6.160	
Reservering Scope keuringen	9.600	0	
Subtotaal Eigen Vermogen	192.379	135.468	A
Leningen leden	664.501	654.500	
Leningen Duurzaamheidsfonds	786.246	693.143	
Subtotaal langlopende schulden	1.450.747	1.347.643	B
Reservering te betalen rente Duurzaamheidsfonds	5.309	5.011	
Reservering te betalen rente aan leden	19.302	18.000	
Potje van Paultje	1.537	693	
Borg	772	772	
Crediteuren	26.631	8.893	
Subsidie nog te besteden	26.701	24.960	
SDE ontvangen voor ander boekjaar	-	-27.944	
Vennootschapsbelasting	-	-7	
Btw-afdracht	5.384	2.324	
Automatische boeking saldo vorig boekjaar	-12.881	0	
COOP fonds kapitaal	104.987	0	
Subtotaal Kortlopende schulden	177.742	32.702	C
TOTALE PASSIVA	1.820.868	1.515.813	A+B+C

Eigen vermogen

Met het Duurzaamheidsfonds van de gemeente Amsterdam maakten we de afspraak dat we vanaf 2020 jaarlijks het eigen vermogen versterken met minimaal 5.000 euro per jaar. Met eigen vermogen versterken we de coöperatie. We kunnen daarmee investeren in de ontwikkeling van nieuwe projecten: projecten die voor Zuiderlicht belangrijk zijn, maar niet rendabel, of projecten waarvan de ontwikkeling risicovoller is, zoals de ontwikkeling van windenergie. Ook kunnen we onverwachte tegenvallers opvangen.

In 2024 waren we onvoorzien en voor het eerst verplicht om al onze projecten Scope 12 te laten keuren. Die kosten nemen we in het vervolg, voor nieuwe projecten mee in de businesscases. Voor de lopende projecten maken we een reservering voor de terugkerende Scope 12 keuringen. En ook om, buiten de garantie om, omvormers te vervangen. Net als andere jaren doen we jaarlijkse een reservering voor eventueel het verplaatsen van panelen. De reserves staan op de balans en kunnen we aanspreken wanneer nodig.

Vorig jaar besloten om de circa 40.000 euro die we investeerden in de ontwikkeling van windmolens aan de Noorder IJ-plas vanwege de ongewisse uitkomst van het proces af te boeken en zo in mindering te brengen op het opgebouwde vermogen. Het gevolg was een afname van het eigen vermogen met 14.208 euro. Het eigen vermogen over 2024 is door de winst die we in 2024 maakten en de reserveringen weer toegenomen van 135.468 euro naar 192.379 euro. De daling van 2023 is dus weer goed gemaakt. Het percentage eigen vermogen op de balans is van 8,9 procent naar 11,2 procent gestegen (na correctie van het kapitaal van het COOP Fonds). In 2020 was het percentage 4,2 procent.

Langlopende schulden en leningen

Leden

De leningen die leden verstrekten vallen onder langlopende schulden. De leningen van leden gebruiken we voor de financiering van de projecten van Zuiderlicht. Per project stellen we een businesscase op, waarin we de rente en aflossing van de ledenleningen opnemen.

In 2021 pasten we het leenreglement aan. De wijziging maakt het mogelijk voor Zuiderlicht om leningen van haar leden eerder af te lossen. We gaan er echter nog steeds vanuit dat leden hun leningen na gemiddeld tien jaar opnemen, zoals we dat indertijd toezegden. Om er zeker van te zijn dat we aan die aflossingsverplichting kunnen voldoen, stelden we een meerjaren liquiditeitsbegroting op. De vrije kasstroom die daaruit volgt, stellen we jaarlijks beschikbaar voor terugbetaling aan onze leden. Hoeveel leningen we willen en kunnen terugbetalen, stelt de ALV jaarlijks vast. Als leden beschikbare bedrag niet opnemen, kunnen we dat herinvesteren in nieuwe projecten, of bestaande leningen aflossen.

In maart 2024 stelde de ALV het budget daarvoor vast op 25.000 euro: minder dan andere jaren, omdat we voorzichtig waren na de afboeking voor de windmolens aan de Noorder IJ-plas. Leden vroegen in totaal 111 leningen terug, oftewel 27.750 euro. Omdat we voldoende liquide middelen hadden, besloten we alle aanvragen te honoreren. Zuiderlicht ontving in 2024 Zuiderlicht 151 leningen, met een totaalbedrag van 37.750 euro. Per saldo nam het aantal leningen in 2024 met 10.000 euro toe. In totaal leenden leden 664.500 euro aan Zuiderlicht.

Duurzaamheidsfonds

Een aantal projecten financierde Zuiderlicht voor 100 procent met eigen middelen en ledenleningen. Dat zijn de Begraafplaats Buitenveldert, Elzenhagen, Meernhof, het ROC op Maat West, Pijnackerstraat en het Marineterrein. Voor alle andere projecten vroeg Zuiderlicht een lening aan bij het Duurzaamheidsfonds. In totaal leende Zuiderlicht voor 1.199.374 euro bij het Duurzaamheidsfonds. Jaarlijks lost Zuiderlicht een deel van de leningen af. De lening voor het IJburg College 1 is in 2023 in zijn geheel afgelost. In 2024 bedroeg de aflossing 72.251 euro. Eerder losten we al 340.878 euro af. De totale hoogte van leningen aan het Duurzaamheidsfonds was per 31 december 2024 786.246 euro.

Potje van Paultje

In 2024 keerden we 3 procent rente uit aan leden die in 2023 of eerder leningen verstrekten. Een aantal leden koos ervoor de rente niet uit te laten keren. In totaal doneerden leden het afgelopen jaar een bedrag van 844 euro aan het Potje van Paultje. Er was nog een restant uit 2023, à 693 euro. Het totaal kwam uit op 1.537 euro. Conform de wens van de ALV besteden we het bedrag aan projecten die anders niet uitkomen. De rente van 2024, over het 2023, zal nog ten goede komen aan de projecten die we deden op daken van twee VvE's: Bramzeilhof en het project Zon op de Sluis.

Kortlopende schulden en leningen

De leningen bij het Duurzaamheidsfonds lossen we af in een periode van elf tot vijftien jaar. Over die leningen betaalt Zuiderlicht jaarlijks rente plus aflossing.

Over de ontvangen leningen van leden betaalt Zuiderlicht rente. De leden stellen tijdens de algemene ledenvergadering vast hoeveel. Bij 3 procent bedraagt de rente aan de leden in 2024 17.979 euro.

Ontvangen maar nog niet betaalde facturen in 2024 zijn opgenomen onder crediteuren.

Subsidieschuld betreft bedragen die Zuiderlicht ontving in ruil waarvoor we nog werkzaamheden moeten uitvoeren of verantwoording moeten afleggen. Het gaat om subsidie van Provincie Noord-Holland voor panelen op het dak van wooncoöperatie De Nieuwe Meent en het Marineterrein, een lustrumbijdrage van de Rabobank, eveneens voor het Marineterrein en een restant van een subsidie van Gemeente Amsterdam voor 'Zon op de Sluis'.

Voor de ingekochte diensten in het laatste kwartaal van 2024 is BTW in rekening gebracht aan de coöperatie. De BTW mag Zuiderlicht terugvragen. Die is echter nog niet ontvangen.